

Suomessa on viemäriverkostojen ulkopuolella noin 250 000 ympärivuotisesti asuttua kiinteistöä ja noin 460 000 kesäasuntoa. Vaikka osalla näistä kiinteistöistä jätevesihuolto on jo nykyisellään järjestetty uuden jätevesiasetuksen (1.1.2004) vaatimusten mukaisesti, tarvitaan haja-asutusalueilla seuraavan vajaan kymmenen vuoden aikana (asetuksen vaatimusten täyttämisen siirtymäaika) melkoinen määrä ponnisteluja.

Asetuksen voimaantulo antoi voimakkaan sysäyksen kiinteistökohtaisen jätevesihuollon tutkimukselle ja tuotekehitykselle. Vaikka ne luonnollisesti olivat olleet käynnissä jo ennen asetuksen voimaantuloa, nyt kun jätevesien käsittelyjärjestelmille asetetut vaatimukset on vahvistettu ja niiden täyttämiseksi on olemassa selkeä aikataulu, ovat toisaalta tavoitteet ja toisaalta myös markkinat selkiytyneet ja tutkimus- ja tuotekehitystyölle on tukeva selkänoja. Viimeisinä valmistuneina tutkimuksina voidaan mainita Suomen ympäristökeskuksen vetämät Ravinnesampo ja Ylläpitosampo –projektit, joiden loppuraportit valmistuvat vielä kevään 2005 aikana. Myös vedettömien käymälöiden tuotekehitys on hyvässä vauhdissa.

Vesihuoltolaitosten viemäriverkostojen laajeneminen on hyvässä vauhdissa joka puolella maata. Esimerkiksi Pohjois-Savossa viemäriverkostojen liittymisaste oli vuonna 1999 alle 75 prosenttia, nyt se on noin 78 prosenttia ja arvioiden mukaan se saattaisi nousta jopa 85 prosenttiin vuoteen 2015 mennessä. Tätä kehitystä vauhdittavat vuosina 2002 ja 2003 vallinnut poikkeuksellisen kuivuus, kiinteistökohtaisten kaivojen vedenlaatuongelmat ja vesihuollon kehittämiseksi vastuussa olevien viranomaisten toimet. Muun muassa vesiosuuskuntien perustamista on voimallisesti tuettu sekä neuvonnalla että investointituilla. Näin on voitu samanaikaisesti tukea sekä talous- että jätevesihuollon parantamista. Vesiosuuskunnan perustamisesta ja toiminnasta on myös valmisteilla opaskirja.

Kiinteistökohtaisen vesihuollon tarpeiden tyydyttäminen on luonut uudenlaisen ammattitaidon ja ammattikunnan kysyntää markkinoille. Etenkin jätevesihuollon suunnittelijoiden ja rakentajien täydennyskoulutusta järjestetään kiihtyvään tahtiin eri puolilla Suomea ja alalle kaavaillaan myös erityisammattitutkintoja ja pätevyystestien osoittamia näyttökokeita ja tenttejä. Nämä olisivatkin tervetulleita, sillä yksikään aiemmista tutkintoon johtaneista koulutuksista ei ole sisältänyt kiinteistökohtaisen vesihuollon opetusta saostuskaivojen ja talousvesikaivojen tyyppiinrakennuksia kattavammin.

Kiinnostus kiinteistökohtaisen jätevesihuollon parantamiseen on virinnyt myös kiinteistönhaltijoiden keskuudessa. Suunnittelijoilla ja rakentajilla on ollut töitä lisääntyvässä määrin ja aiheesta järjestetyt avoimet luentotilaisuudet ovat lähes poikkeuksetta täynnä kuulijoita. Näyttää siltä, että kiinteistönhaltijat ovat aidosti kiinnostuneita sekä lähiympäristönsä tilan että asumisviihtyvyyden parantamisesta. Nyt olisikin toivottavaa, että kaikki osalliset kantaisivat huolta jätevesihuollon toteuttamisen korkeasta laadusta ja luotettavuudesta, jotta asetuksen tavoitteena oleva vesiensuojelun tila koheneminen saataisiin varmistettua.

Lisätietoja: Harri Mattila, puhelin 050 55 45 645, harri.mattila@pp.inet.fi

*) Valtioneuvoston asetus talousjätevesien käsittelystä vesihuoltolaitosten viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla (542/2003)